

Nieuwe start VWA en bedrijfsleven

In de berichtgeving over de vee- en vleeskeuring zijn de media niet eensluidend over het wel of niet privatiseren van de VWA. Het huidige, deels geprivatiseerde, toezicht kan leiden tot strafrechtelijke vervolging. Meer inzicht geven in hoe het toezicht wordt uitgeoefend zal leiden tot meer acceptatie bij het bedrijfsleven, ongeacht wie dat toezicht zal uitvoeren.

'Privatisering is een optie voor toezicht-houder die taken niet naar behoren kan vervullen', zo schreef fd.strategie in zijn maarteditie in een artikel over de VWA en dierenwelzijn. Ook NRC Handelsblad stond op 18 maart 2008 stil bij de toezichthoudende taken van de VWA. Onderwerp van gesprek waren de wettelijk verplichte vleeskeuringen die, zo berichtte het NRC, onder druk van de sector goedkoper zijn geworden en deels zijn geprivatiseerd. Het NRC oordeelt juist dat de gedeeltelijke privatisering van de VWA ten koste is gegaan van de kwaliteit van de keuringen. Niet doen dus.

Hogere lasten

De artikelen illustreren de langlopende discussie over de toezichthoudende taken van de VWA. Daarbij is een belangrijke rol weggelegd voor het rapport van de commissie Hoekstra over de VWA. Het rapport is te raadplegen via de site van het ministerie van LNV.

Het antwoord van minister Verburg op de vraag hoe en door wie het toezicht moet worden uitgeoefend, is voorlopig dat het aantal bedrijfsbezoeken en de tarieven moeten worden verhoogd. Het resultaat is hogere lasten voor het bedrijfsleven in plaats van kostenverlaging die oorspronkelijk met de gedeeltelijke privatisering van deze taken werd beoogd. Hiermee is zowel het bedrijfsleven als de VWA terug bij af. Hopelijk leidt deze 'nieuwe start' alsnog tot een werkbare invulling van het toezicht door de VWA binnen de levensmiddelenindustrie.

Uitbesteden taken

Een belangrijke randvoorwaarde bij de uitwerking van het nieuwe toezichtre-

giem is dat overheid en bedrijfsleven beseffen dat zij tot elkaar veroordeeld zijn. Het uitbesteden van taken aan private partijen kent namelijk zijn (juridische) grenzen. Het gaat om (ingrijpende) bevoegdheden die door de wetgever op zowel Europees als nationaal niveau expliciet zijn toebedeeld aan de overheid. Uitvoering hiervan door het bedrijfsleven kan slechts onder omstandigheden plaatsvinden.

Overigens kan het door de overheid uit handen geven van toezichthoudende taken een spreekwoordelijk (strafrechtelijk) staartje krijgen. Kort gezegd, hebben openbare lichamen alleen strafrechtelijke immunitet voor gedragingen die 'naar hun aard en gelet op het wettelijke systeem niet anders dan door bestuursfunctionarissen kunnen worden verricht in het kader van de uitvoering van de aan een openbaar lichaam opgedragen bestuurstaak'. Wanneer toezicht kan worden geprivatiseerd, kan onder omstandigheden worden betoogd dat het niet om een exclusieve ambtelijke taak gaat. In dat geval kan vervolging voor strafbare feiten plaatsvinden voor fouten van (private) toezichthouders bij het uitvoeren van hun taken.

Transparantie

Wie overigens ook met het toezicht is belast, overheid of bedrijfsleven, het gaat erom dat een zorgvuldige en succesvolle invulling van een toezichthoudende taak slechts mogelijk is wanneer deze transparant en kenbaar is voor alle betrokkenen. Daar is nu niet altijd sprake van, zo leert de praktijk. Hoewel de discussie over de rol van de VWA als toezichthou-

der uiteraard veel complexer is, kan het simpelweg meer inzicht bieden in de manier waarop de VWA invulling geeft aan haar taken, tot meer acceptatie bij het bedrijfsleven leiden en daarmee aan de wieg staan van een succesvolle oplossing. Anders gezegd kan het mede voorkomen dat de gedwongen 'nieuwe start' verwordt tot (wederom) een 'valse start'.

Esther Broeren

Mr. E. Broeren, AKD Prinsen Van Wijmen N.V. advocaten en notarissen, branchegroep Life Sciences & Agro Food, 088-2535926, ebroeren@akd.nl.

